

GIMNAZJALNA OLIMPIADA WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

Edycja I
[rok szkolny 2015/2016]
14 stycznia 2016 r.

TEST ELIMINACJI SZKOLNYCH z kluczem odpowiedzi

Organizator Olimpiady:

Fundacja Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych

Patronat honorowy:

Ministerstwo Edukacji Narodowej

TEST

1. (1 pkt) Potrzeby społeczne:
 - a) są wrodzone,
 - b) **kształtują się wraz z upływem czasu,**
 - c) wyznaczają miejsce człowieka w społeczeństwie,
 - d) są eliminowane wraz z wiekiem.

2. (1 pkt) Socjalizacja to:
 - a) **proces uczenia się życia w społeczeństwie,**
 - b) proces zaspokajania uświadomionych potrzeb,
 - c) proces wykrycia nieuświadomionych potrzeb,
 - d) proces samoświadomego kształtowania się społeczeństwa.

3. (1 pkt) Społeczeństwem nazywamy:
 - a) **zbiorowość ludzką żyjącą na danym obszarze, powiązaną różnymi relacjami i dysponującą służącymi jej instytucjami,**
 - b) zbiorowość ludzką homogeniczną etnicznie, powiązaną różnymi relacjami i dysponującą służącymi jej instytucjami,
 - c) zbiorowość ludzką jednolitą religijnie, powiązaną różnymi relacjami i dysponującą służącymi jej instytucjami,
 - d) zbiorowość ludzką homogeniczną etnicznie i religijnie.

4. (1 pkt) W społeczeństwie obywatelskim:
 - a) **obywatele sami organizują siebie i swoje działania społeczne,**
 - b) obywatele organizowani są wyłącznie przez władze,
 - c) państwo nie interesuje się tym, co robią obywatele,
 - d) państwo jest przeciwnikiem społeczeństwa.

5. (1 pkt) Aby społeczeństwo obywatelskie mogło funkcjonować, kluczowe jest stworzenie:
 - a) **społeczeństwa demokratycznego,**
 - b) społeczeństwa autorytarnego,
 - c) społeczeństwa totalitarnego,
 - d) społeczeństwa egalitarnego.

6. (1 pkt) Wniosek o przeprowadzenie referendum gminnego jest zgłaszany przez:
 - a) **mieszkańców,**
 - b) wojewodę,
 - c) wójta,
 - d) starostę.

7. (1 pkt) Państwo tworzą:
 - a) **terytorium, ludzie, suwerenna władza,**
 - b) terytorium, prawo, granice,
 - c) ludzie, religia, władza,
 - d) terytorium, naród, prawo.

8. (1 pkt) W państwie demokratycznym źródło władzy to:
 - a) **obywatele,**
 - b) konstytucja,
 - c) prawo,
 - d) wybory.

9. (1 pkt) Aby społeczność została uznana za naród, musi posiadać:
 - a) **historię, kulturę, język, poczucie tożsamości narodowej,**
 - b) terytorium, kulturę, państwo, prawo,
 - c) terytorium, historię, prawo, język,
 - d) państwo, poczucie tożsamości narodowej, język, prawo.

10. (1 pkt) Wrogość do wszystkiego, co obce, niezwiązane z własnym narodem i ojczyzną, to:
 - a) patriotyzm,

- b) **szowinizm**,
 - c) nacjonalizm,
 - d) rasizm.
11. (1 pkt) Masową, planową zagładę Żydów w czasie II wojny światowej nazywamy:
- a) **Holocaustem**,
 - b) nazizmem,
 - c) szowinizmem,
 - d) rasizmem.
12. (1 pkt) Prześladowanie lub złe traktowanie osoby lub grupy osób ze względu na jej narodowość, rasę, religię, płeć lub orientację seksualną jest określane mianem:
- a) **dyskryminacji**,
 - b) dyskredytacji,
 - c) dysasocjacji,
 - d) dystrofii.
13. (1 pkt) Zasada gwarantująca swobodę głoszenia poglądów i zrzeszania się to:
- a) **pluralizm**,
 - b) pleonazm,
 - c) populizm,
 - d) praworządność.
14. (1 pkt) Polska nie jest państwem członkowskim:
- a) **Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu**,
 - b) Organizacji Narodów Zjednoczonych,
 - c) Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju,
 - d) Unii Europejskiej.
15. (1 pkt) Czynnikiem produkcji nie jest:
- a) maszyna do montażu samochodów osobowych,
 - b) **placa aptekarza**,
 - c) ropa naftowa,
 - d) ziemia uprawiana przez rolnika.
16. (1 pkt) Za naruszenie Konstytucji lub ustawy Zgromadzenie Narodowe może postawić prezydenta przed:
- a) Sądem Najwyższym,
 - b) Trybunałem Konstytucyjnym,
 - c) **Trybunałem Stanu**,
 - d) Najwyższym Sądem Administracyjnym.
17. (1 pkt) Typowy przykład systemu prezydenckiego to system polityczny:
- a) Republiki Federalnej Niemiec,
 - b) Rzeczypospolitej Polskiej,
 - c) Chińskiej Republiki Ludowej,
 - d) **Stanów Zjednoczonych Ameryki**.
18. (1 pkt) W razie śmierci Prezydenta RP zastępuje go:
- a) Prezes Rady Ministrów,
 - b) Marszałek Senatu,
 - c) Marszałek Senior,
 - d) **Marszałek Sejmu**.
19. (1 pkt) Administracyjny podział terytorium Polski obejmuje:
- a) dwa stopnie (gminy i województwa),
 - b) **trzy stopnie (gminy, powiaty, województwa)**,
 - c) cztery stopnie (miasta i wsie, gminy, powiaty, województwa),
 - d) pięć stopni (miasta i wsie, gminy, powiaty, województwa, kraj).

Zapoznaj się z rysunkiem 1 – mapą, na której przedstawiono liczbę studentów w szkołach wyższych w Polsce. Wykorzystaj mapę, aby odpowiedzieć na pytanie nr 20.

20. (1 pkt) W 2014 roku najmniej osób studiowało na uczelniach w województwie:
- opolskim,
 - warmińsko-mazurskim,
 - świętokrzyskim,
 - lubuskim.**

Rysunek 1

Źródło: GUS, <http://stat.gov.pl/infografiki-widzety/infografiki/infografika-z-okazji-miedzynarodowego-dnia-studenta-17-listopada,19,1.html>

21. (2 pkt) Referendum gminne jest ważne, jeśli weźmie w nim udział:
- 10% wszystkich uprawnionych,
 - 30% wszystkich uprawnionych,**
 - 50% wszystkich uprawnionych,
 - 70% wszystkich uprawnionych.
22. (2 pkt) Niezależność i samodzielne sprawowanie władzy przez państwo nad danym terytorium to:
- suwerenność,**
 - samorządność,
 - niepodległość,
 - niezawisłość.
23. (2 pkt) Twórcami koncepcji umowy społecznej byli:
- J. Locke, J.J. Rousseau, T. Hobbes,**
 - N. Machiavelli, J. Locke, T. Hobbes,
 - św. Tomasz, N. Machiavelli, J. Locke,
 - św. Augustyn, św. Tomasz, N. Machiavelli.
24. (2 pkt) Wiąż obywatelska ma charakter:
- emocjonalny,
 - prawny,**
 - religijny,
 - etniczny.
25. (2 pkt) Wybory do Senatu RP określane są przez następujące tzw. przymiotniki wyborcze:
- powszechne, bezpośrednie, tajne,**
 - równe, proporcjonalne, tajne,
 - tajne, powszechne, równe,
 - bezpśrednie, powszechne, proporcjonalne.

26. (2 pkt) Strefa euro liczy obecnie:
- 18 państw członkowskich UE,
 - 19 państw członkowskich UE,**
 - 20 państw członkowskich UE,
 - 21 państw członkowskich UE.

Zapoznaj się z tabelą 1. Wykorzystaj ją, aby odpowiedzieć na pytania nr 27 i 28.

27. (2 pkt) W wyniku wyborów parlamentarnych w 2015 r. w Sejmie bieżącej kadencji znaleźli się przedstawiciele:
- 7 komitetów wyborczych,
 - 6 komitetów wyborczych,**
 - 5 komitetów wyborczych,
 - 4 komitetów wyborczych.
28. (2 pkt) W wyniku wyborów parlamentarnych w 2015 r. w Sejmie bieżącej kadencji znaleźli się przedstawiciele:
- 3 partii o korzeniach socjaldemokratycznych,
 - 2 partii o korzeniach socjaldemokratycznych,
 - 1 partii o korzeniach socjaldemokratycznych,
 - nie znaleźli się przedstawiciele żadnej partii o korzeniach socjaldemokratycznych.**

Tabela 1. Wyniki wyborów parlamentarnych w 2015 r.

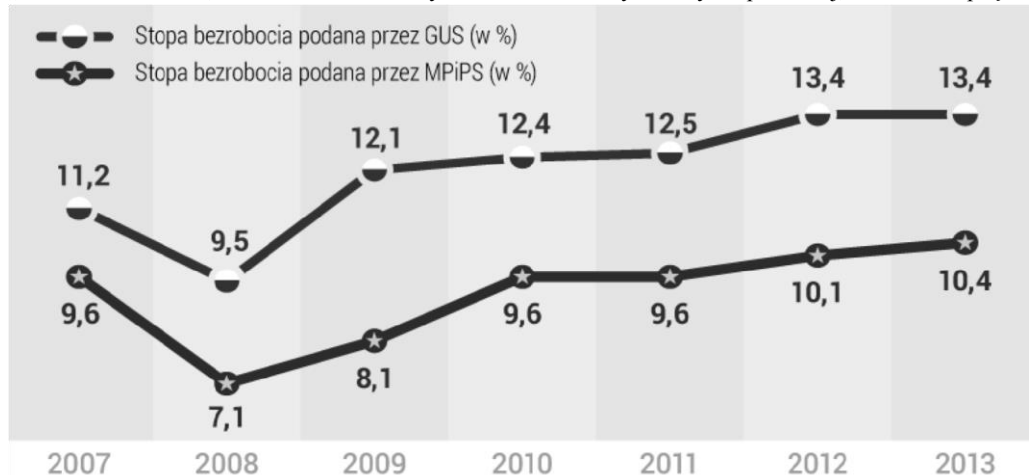
Lp.	Nazwa komitetu	Zdobyte głosy	Procent
1	Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość	5711687	37.58%
2	Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska RP	3661474	24.09%
3	Komitet Wyborczy Wyborców „Kukiz’15”	1339094	8.81%
4	Komitet Wyborczy Nowoczesna Ryszarda Petru	1155370	7.60%
5	Koalicyjny Komitet Wyborczy Zjednoczona Lewica SLD+TR+PPS+UP+Zieloni	1147102	7.55%
6	Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe	779875	5.13%
7	Komitet Wyborczy KORWIN	722999	4.76%
8	Komitet Wyborczy Partia Razem	550349	3.62%
9	Komitet Wyborczy Wyborców Zbigniewa Stonogi	42731	0.28%
10	Komitet Wyborczy Wyborców Mniejszość Niemiecka	27530	0.18%
11	Komitet Wyborczy Wyborców Zjednoczeni dla Śląska	18668	0.12%
12	Komitet Wyborczy Wyborców JOW Bezpartyjni	15656	0.10%

Źródło: PKW, http://parlament2015.pkw.gov.pl/349_Wyniki_Sejm

Zapoznaj się z rysunkiem 2. Wykorzystaj go do odpowiedzi na pytania 29 i 30.

Rysunek 2. Stopa bezrobocia w Polsce – porównanie danych Eurostatu i GUS-u

Poniższy wykres przedstawia dane nt. bezrobocia w Polsce. Dane u góry pochodzą z wydawnictwa Głównego Urzędu Statystycznego pt. „Polska 1989–2014”, a dane u dołu ze strony Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, które zaczerpnęło informacje od Eurostatu

Źródło: GUS – „Polska 1989–2014”, <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/inne-opracowania/inne-opracowania-zbiorcze/polska-19892014.13.1.html>
<http://www.mpiips.gov.pl/aktualnosci-wszystkie/zatrudnienie-i-przeciwdzialanie-bezrobociu/art,6865,polska-wsrod-liderow-spadku-bezrobocia-w-unii-europejskiej.html>
 Wykres: polskawliczbach.wordpress.com

29. (2 pkt) Według danych Eurostatu wartość stopy bezrobocia w Polsce po 2008 r. wykazuje trend:
- rosnący,**
 - malejący,
 - względnie stabilny,
 - trudno powiedzieć.
30. (2 pkt) W 2012 r. wartość stopy bezrobocia w Polsce zakomunikowana przez GUS była:
- wyższa o 3,3 punktu procentowego od wartości podanej przez MPiPS,**
 - wyższa o 3,3 procent od wartości podanej przez MPiPS,
 - niższa o 3,3 punktu procentowego od wartości podanej przez MPiPS,

d) niższa o 3,3 procent od wartości podanej przez MPiPS.

